

»Flaskefidusen« er lettest at overskue, hvis man ser bort fra moms mv.

Langt hovedparten af de genbrugsflasker, som danske bryggerier anvender til emballering af øl, hentes fra danske detailhandlere. Omkostningerne herved er på ca. 1,20 kr. pr. stk. uden moms, svarende til den nuværende danske pantsats uden moms.

Når en genbrugsflaske med øl sælges til Tyskland, får bryggeriet godtgjort afgiften for flasken på 50 øre pr. stk. Det koster således kun bryggeriet ca. 70 øre pr. stk. til emballagen, hvilket er den pris den tyske detailforretning opkræves foruden prisen på selve øllet på måske 1 kr. pr. stk.

Den tyske forretning sælger imidlertid øllene med normal dansk pant på 1,20 kr. pr. stk.

Hvis den danske grænsehandler afleverer de tomme flasker tilbage til den tyske købmand, går pantregnskabet lige op for ham, og købmanden kan sælge de tomme flasker til det danske bryggeri for 70 øre pr. stk. Det danske bryggeri betaler herefter 50 øre pr. stk. i afgift og har heller ikke tjent på selve flaskerne.

En del af de tomme flasker afleveres imidlertid ikke hos den tyske købmand, men hos den danske. Ved denne grænsehandelsimport opkræves der i praksis ikke afgift.

For de flasker, der ikke afleveres hos den tyske købmand, tjener han 50 øre pr. stk., jf. at han har købt dem uden afgift for 70 øre pr. stk. fra det danske bryggeri, men solgt dem for 1,20 kr. pr. stk. til den danske kunde.

Fortjenesten på 50 øre pr. stk. kan den tyske købmand anvende til at sætte prisen på selve øllene ned.

Hvis alene 65 pct. af de tomme flasker vender tilbage via tysk detailforretninger og 35 pct. via danske forretninger, der er den forventede fremtidige fordeling, kan den tyske købmand kalkulere med at tjene ca. 17,5 øre pr. øl uden moms på pantregnskabet i gennemsnit og sætte prisen tilsvarende ned før pant.

»Flaskefidusen« kan også i første omgang scores af den danske grænsehandler, hvis den tyske butik kun kræver et pant på 70 øre pr. stk. uden moms. Den danske grænsehandler vil da tjene 50 øre pr. flaske, han ikke tilbageleverer via tyske forretninger. Endelig kan det være det danske bryggeri, der scorer gevinsten ved at opkræve samme pris for selve flasken ved salg i Tyskland som ved salg til en dansk forretning. Bryggeriet kan da anvende gevinsten til at holde prisen på selve øllene nede.

Ved nedsættelse af afgiften med 80 pct. falder den potentielle »flaskefidus« med 12 kr. pr. kasse eksklusive moms og med ca. 13,92 kr. inklusive tysk moms. Tilbageleveres 35 pct. af de tomme flasker via dansk

handel, må den tyske pris sættes op med ca. 4,87 kr. med moms for, at samme indtjening kan fastholdes.

For de tyske købmænd og danske øl- og mineralvandsproducenter, der bevidst har spekuleret i at organisere »flaskefidusen«, vil virkningen være noget større. Organisationen har bestået i at sætte pantet på genbrugsflaskerne lavere end i Danmark. Dermed øges chancerne for, at flaskerne ikke vender tomme tilbage samtidig med, at den danske grænsehandler selv direkte har tjent på pantforskellen. Chancerne øges også, hvis tilbageleveringen i Tyskland gøres mere besværlig end nødvendig. Denne trafik er for nylig blevet meget organiseret for dansk sodavand i store genbrugsflasker.

Har den tyske købmand organiseret »flaskefidusen« optimalt, vender ingen genbrugsflasker tilbage fra Danmark, og den tyske købmand/danske grænsehandler vil ved den foreslåede lovændring tabe i alt henved 14 kr. pr. kasse inklusive tysk moms.

Hvis de danske bryggeriers kalkulation over omkostningerne ved at skaffe sig flasker til genpåfyldning tager udgangspunkt i omkostninger ved at hente brugte flasker fra danske købmænd, vil en nedsættelse af emballageafgiften i sig selv være tilstrækkelig til at reducere »flaskefidusen«. Danske bryggerier kan dog også skaffe sig flasker ved at købe nye. Efter afgiftsnedsættelsen vil omkostningerne ved at købe nye flasker inklusive afgift falde. Forskellige clearingsaftaler skulle dog ifølge Miljøstyrelsen forhindre, at i det mindste de bryggerier, der er med i clearingsaftalen, søger at smyge sig udenom at hente brugte flasker fra danske købmænd og i stedet køber nye billige flasker. Der er dog visse mindre bryggerier, der ikke er med i clearingsaftalen. Hvis der opstår spekulation i at købe nye flasker i stedet for at hente brugte fra købmændene, kan en nedsættelse af pantet komme på tale.

Nedsættes pantet er det helt sikkert, at »flaskefidusen« begrænses. Der er dog i provenuberegningerne taget udgangspunkt i, at pantet fastholdes.

Omlægning af ølafgiften samt afgiftsnedsættelse på emballager til øl og sodavand

Prisvirkninger, virkninger på grænsehandel og forbrug

Overgang til glidende ølafgiftsskala vil i gennemsnit og ved uændret adfærd medføre et afgiftsfald på 20-25 øre pr. kasse inklusive moms ved den nuværende fordeling af salget. Prisændringen vil dog være meget forskellig. Enkelte mærker og typer vil falde 10 kr. pr. kasse, mens der for andre kan blive tale om en pris-